

ANTONI CASTEL

La Cabília, en revolta contra Alger

La revolta de la Cabília, una regió habitada en bona part per berbers, s'ha convertit en el principal repte per al president algerià Abdelaziz Bouteflika, fins i tot superant la insurgència dels islamistes i la crisi econòmica. Amb el boicot a les eleccions legislatives, guanyades pel Front d'Alliberament Nacional (FLN), els cabilencs han demostrat de manera contundent el seu rebuig a un règim, tutelat pels militars, al qual consideren responsable del declivi social de la regió i poc disposat al reconeixement de la identitat berber. Una abstenció, del 98%, que és el reflex d'una insubmissió col·lectiva iniciada fa un any, arran de la mort en una comissaria d'un jove manifestant a Tizi-Ouzou.

Bouteflika s'enfronta amb un problema de difícil solució. En primer lloc, perquè els partits implantats a la regió, el Front de Forces Socialistes (FFS), d'Hocine Aït Ahmed, i l'Agrupament per la Cultura i la Democràcia (ACD), de Saïd Sadi, semblen incapaçs de controlar unes protestes espontànies, amb una presa de decisions assembleària en algunes localitats. Si no hi ha un interlocutor respectat per tota la Cabília, és més difícil que el diàleg pugui desembocar en un principi d'acord que redueixi la contestació. I tant l'FFS com l'ACD, malgrat que mantenen una base social important a la regió, estan massa implicats en la política que es cuina a Alger. Més en el cas de l'Agrupament, que va donar suport als militars en el cop d'estat del 1992 que va interrompre el procés electoral quan estava a punt de guanyar el Front Islàmic de Salvació (FIS). Posteriorment, va subscriure la carta blanca donada pel Govern als militars més radicals, els anomenats eradicadors, per liquidar el moviment islamista armat amb tots els mitjans, fins i tot la guerra bruta. En canvi, l'FFS va signar la plataforma de Roma, que demanava el diàleg i la fi de l'ostracisme del FIS, i va mantenir una posició bel·ligerant tant contra els excessos dels

militars com contra el terrorisme dels grups islamistes.

El segon obstacle és el mateix Bouteflika, un president amb un marge de maniobra mínim enfront dels militars, que han dirigit l'estat des de la independència de França, el 1962. I els que s'han atrevit a desafiar els militars, perquè volien aplicar una política autònoma o que afectava els interessos d'aquests, han estat destituïts, com el primer president, Ahmed Ben Bella, i Chadli Benyedid, o assassinats, com Mohamed Boudiaf. Amb la legitimitat guanyada per la guerra colonial, els mi-

“Les desenes de víctimes i les nombroses detencions demostren que el Govern algerià prioritza la solució policial davant la solució política”

litars es van apoderar de l'administració, van donar contingut ideològic al model de desenvolupament i van consolidar una xarxa de fidelitats, favors i corrupteles que assoleix tots els sectors de la societat. Bouteflika coneix els seus límits perquè és un gat vell: va ser ministre amb Ben Bella i, després, cap de la diplomàcia durant quinze anys (1963-1978) amb Hourì Boumediène. Un llarg període que li va permetre establir contactes amb dirigents de tot el món, sobretot dels països subdesenvolupats per als quals Algèria era un model per imitar en els setanta, i familia-

ritzar-se amb els clans militars que tenien en Boumediène el seu valedor.

I si els militars van dictar les normes del joc que calia jugar amb els islamistes, ara també ho fan amb la Cabília. La repressió del moviment, amb desenes de víctimes i nombroses detencions, demostra que el Govern dóna prioritat a la solució policial més que a la política. Bouteflika no ha pogut anar més enllà de les bones paraules, perquè les reclamacions xoquen amb la idea centralista i unitària de l'estat, forjada per l'FLN i els militars durant la lluita colonial. I en l'Algèria que ha deixat en el camí alguns ideals bàsics de l'FLN, com el socialisme, no hi tenen cabuda les especificitats culturals ni una altra identitat que la basada en els dos principis que són dogma des de la independència: l'arabisme i l'islam.

Un problema addicional és la desconfiança dels cabilencs envers els militars i l'FLN, dels quals ja van tastar en el passat la medicina de la intransigència. Malgrat que bona part de la direcció històrica de l'FLN procedia de la Cabília (Aït Ahmed, per exemple), el govern de Boumediène es va mostrar implacable amb les vindicacions lingüístiques. No solament no van obtenir la comprensió d'un estat pel qual havia donat la sang contra els francesos, sinó que van ser reprimits. La llengua amazigite era prohibida i tota manifestació pública de berberitat, castigada. Davant de tanta arbitrietat, els cabilencs van explotar: a la primavera del 1980 van sortir als carrers de Tizi-Ouzou i les principals localitats de la Cabília, desafiant un govern, encara socialista i tercermundista, que va respondre amb la fermesa esperada.

Amb la “primavera berber” va despertar una Cabília menyspreada per voler mantenir una llengua i contestar, així, el model d'estat de l'FLN, d'inspiració jacobina, àrab i musulmana.